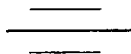

A dux és comes alaphangnemben indulnak az expozícióban felállított sorrenddel egyezően. A tenor a témafejet imitálja. A 24. ütemben szubdomináns hangnembe transzponált témát indít a szoprán, a 25. ütemben az alt és tenor, s végül a 26. ütemben a basszus. Ez a szükmenet a 27. ütemben egy alterált szubdomináns harmóniába torkollik, amely a zenei folyamat legfelszítettebb pillanata. Ezután az alaphangnem kadenciális fordulatóval zárul a fúga.

A fúga szerkezeti felépítését összegezve, egyre intenzívebb kontrapunktikus fokozás jellemző, melyet a téma különböző alakjaival és azok kombinációjával ér el a zeneszerző az egyre sűrűsödő tématorlasztásos szakaszokban.

NÉMETH SÁNDORNÉ

magyarszakvezető és munkaközösség-vezető tanár

Paragvári utcai Általános Iskola

Szombathely

„A múltat tiszteld a jelenben...”

– EGY MŰVELTSÉGI VETÉLKEDŐ ÍRÁSBELI FELADATAI –

7–8. OSZTÁLY

I. Állítsátok időrendi sorrendbe az alábbi napokat, írjátok fel a „megemlékezések” pontos idejét / hónap, nap /, valamint azt is, miért vált nevezetessé az adott naptári nap!

A – a magyar szabadság napja (a magyar függetlenség napja)

B – a magyar tudomány napja

C – a magyar kultúra napja

D – a költészet napja

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....

/8 pont

II. Húzzátok alá az állatok helyesnek ítélt megoldást, majd a megoldás betűjelét írjátok ki a tipposzlopba!

I. Mikor vált Kölcsey Himnusza hivatalosan is állami himnusszá?

Tipp

A) 1848 B) 1990 C) 1844 D) 1956

2. Hol jelent meg a Himnusz és a Szózat először?

A) Hon B) Életképek C) Aurora D) Pesti Divatlap

3. Ki sarkallta Kölcseyt tudományos kutatómunkára, annak felderítésére, hogy ki volt az első magyar térképészítő?

- A) Kazinczy   B) Kossuth   C) Wesselényi   D) Széchenyi

4. Ki tanította a későbbi szabadságharcos honvédtisztet, Perczel Mórt? Tipp

- A) Kölcsey   B) Vörösmarty   C) Kisfaludy   D) Katona

5. Ki örökölte meg Liszt Ferencet festményen?

- A) Munkácsy   B) Székely Bertalan   C) Barabás Miklós   D) Lotz Károly

6. Melyik nem Erkel Ferenc műve?

- A) Szózat   B) Bánk bán   C) Hunyadi László   D) Himnusz

7. Hol írta első versét Petőfi?

- A) Pápa   B) Aszód   C) Sopron   D) Kiskunfélegyháza

8. Melyik Arany-mű önállóan is ismert része a Rege a csodaszarvasról?

- A) Zalán futása   B) Az elveszett alkotmány   C) Toldi   D) Buda halála

9. Mikor jelenik meg Petőfi egyik verse először nyomtatásban?

- A) 1842   B) 1839   C) 1840   D) 1838

10. Ki az a költő, aki Arany vígeposztát kemény bírálattal illette?

- A) Bajza József   B) Tompa Mihály   C) Vörösmarty Mihály   D) Petőfi Sándor

11. Mikor alakult meg a Tízek Társasága?

- A) 1844-ben   B) 1846 tavaszán   C) 1836-ban   D) 1848-ban

12. Ki volt a Batthyány-kormány kultuszminisztere?

- A) Szemere Bertalan   B) Deák Ferenc   C) Széchenyi István   D) Eötvös József

/12 pont

III. Milyen foglalkozásokról árulkodnak az alábbi családnevek? Írjátok le a mai köznévi változatot a magyarázattal együtt!

Bacsó: .....

Csiszár: .....

Kalmár: .....

Kaszab: .....

Pintér: .....

Bognár: .....
 Szűrcsapó: .....
 Tímár: .....
 Gerencsér:.....
 Gulyás: .....

/10 pont

IV. Tudjátok-e, hogy mi a Toldi-vers? Arany János művéből vett részlet segítségével igazoljátok a költő zseniális tehetségét!

.....

Mint ha pásztortűz ég őszi éjszakákon,

.....

Messziről lobogva tenger pusztaságon:

.....

Magyarázat:.....

/6 pont

V. Melyik a helyes válasz? Tippetek!

<i>Meghatározás</i>	<i>A magyarázat</i>	<i>B magyarázat</i>	<i>Tipp</i>
<i>vendégoldal</i>	vendégfogadásra alkalmas hely	szekér rakterének szélesítésére szánt rúd	
<i>parlag</i>	megműveletlen termőföld	gyomnövény	
<i>kolonc</i>	az állatnak adott ételmaradék	nehézék a gútgém végén	
<i>olajütő</i>	olajos magvú növények préselése	ütőfegyver	
<i>pányva szurdok</i>	erős vászon hegyek közötti szűk átjáró	állat megfogására használt kötél kuckó a kemence körül	
<i>sajka</i>	csónak	fémedény	
<i>zsombék</i>	szalmából font kosár	mocsaras, lápos talajból kiálló zöld halom	
<i>általvető</i>	hajítófegyver	kettős zsák	

<i>petrence</i>	szénából, takarmányból összehordott rakás	kenyérsütésre alkalmas hely
<i>arisztokrácia</i>	kiváltságokat élvező uralkodói réteg	a hatalmat formailag az egész nép gyakorolja
<i>sarjadék</i>	fiatal hajítás	leszármazott, ivadék
<i>politika</i>	a hatalom megszerzésére irányuló tevékenység	előadásban, írásban tárgyalt témák összessége
<i>költői szent hegy</i>	Helikon	Olympos
<i>manna</i>	az istenek itala	az istenek eledele
<i>allegória</i>	betűrím	költői kép, amely hasonlatokkal jelenít meg elvont fogalmat
<i>ars poetica</i>	költői hitvallás	az írásműszerkesztés művészete

/17 pont

VI. Ismert versekből öt-öt szót választottunk ki, amelyek a vers gondolatmenetét felvillantják. Ki a vers szerzője, mi a mű címe?

1. lantot, lángoszlop, eldalolni, pusztában, próféták

.....

2. felleg, romvára, árnya, jövődő, jelenkor

.....

3. költészet, cifra nép, szentegyház, bocskorban, meztláb

.....

4. sarjadék, ajakimon, törzsömnek, dalra, sorsom

.....

5. erő, zene, pokol, meder, tajték

.....

6. buzog, kötelesség, válhatatlan, függj, mívelni

.....

7. lant, húrjaim, versenyben, lelkem, égtek

.....

8. feldúlnám, eltépném, bérc-nyomta, ékesíteném, szerelmedért

.....

9. bajnok, lant, hősök, dali, száll

.....

10. puszták, hullatja, dalod, rónákon, harangja

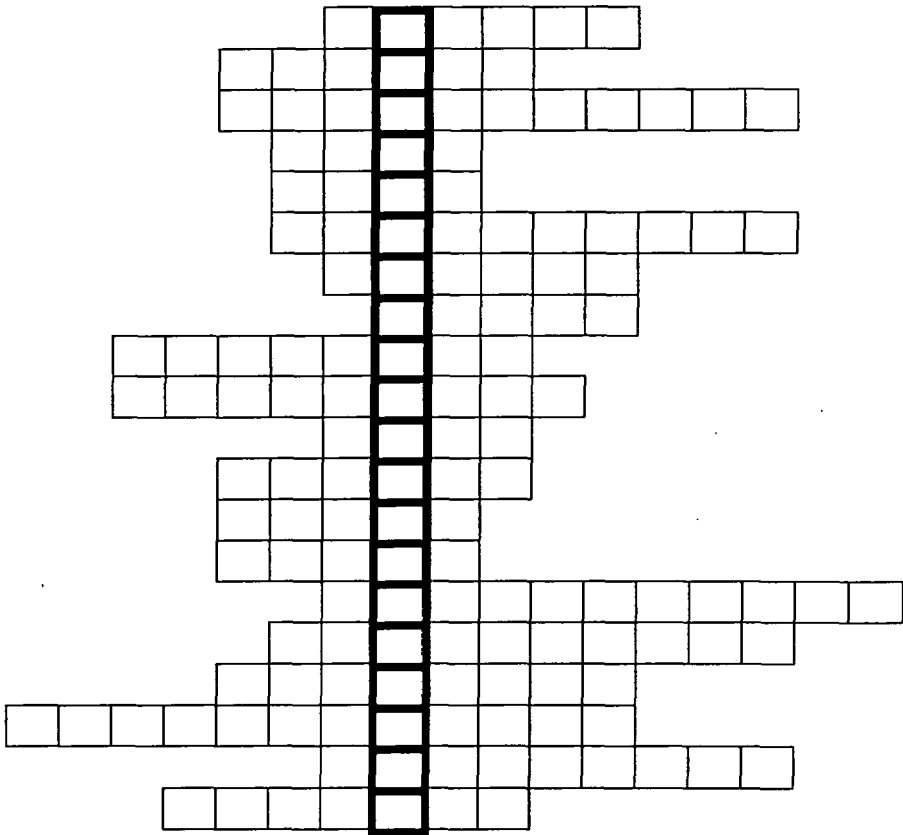
.....

/20 pont

VII. Múltidéző rejtvény....

1. Petőfi stílusa
2. Panaszos hangú lírai költemény
3. Betűrim
4. Eredetmonda
5. Költő, énekmondó
/Arany balladájában fordul elő a szó /
6. Petőfi utolsó verse
7. Arany költészetére jellemző elnevezés
8. „Reng és ..... a tenger”
9. —∩— a jelölt versláb megnevezése
10. Költői levél

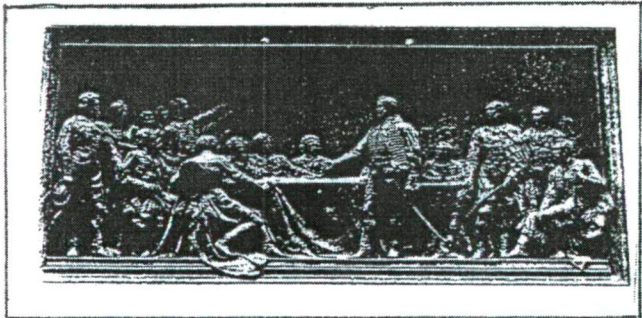
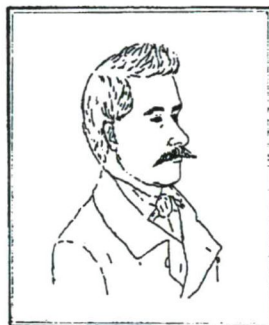
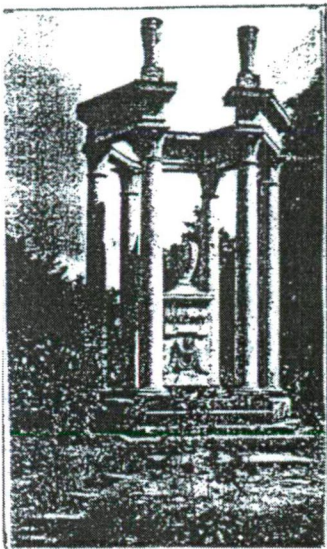
11. A költészet jelképe
12. ∩— a versláb megnevezése
13. „s a haza fényre .....
14. A Meóti-tenger mai neve
15. Allegorikus, forradalmi Petőfi-vers kezdete
16. Költészettan, költői hitvallás
17. Nefelejcs nyelvújítási szóval,
Arany-vers címe is
18. Arany bökversei, lírai sóhajtások
19. Hat verslábból álló verssor
20. Arany „kapcsos könyvbe” írt versei

Idézet:.....
 Költő neve: .....
 A vers címe: .....

/23 pont

VIII. Felismeritek-e, mi látható a képeken? A megnevezést írjátok a kép alá!

/4 pont

Összpontszám:

/100 pont